

HIPASONE

BRONČANI TOP IZ 18. STOLJEĆA
PRONAĐEN 2012. U MORU KOD
MOLUNTA POSTAO DIO STALNOG
POSTAVA POMORSKOG MUZEJA
DUBROVNIK

Ove godine, u već tradicionalnoj kulturnoj manifestaciji diljem Republike Hrvatske, Dubrovački muzeji, odnosno Pomorski muzej Dubrovnik, predstavili su svoju najnoviju vrijednu akviziciju. Riječ je o brončanom topu izuzetne arheološke i umjetničke vrijednosti kojega su 2012. godine pronašli Zoran Delibašić i Željko Mihaljević, članovi ronilačkog kluba ZG-SUB iz Zagreba.

Zagrebački ronionci su ovaj top pronašli u uvali Podmetale, sjeverno od Molunta na dubini od 22 metra, na poziciji nekih 150 metara udaljenoj od obale. O nalazu su obavijestili Ministarstvo kulture RH i Hrvatski restauratorski zavod čiji su djelatnici, izašavši na teren, potvrdili nalaz velike kulturne vrijednosti i poduzeli mjere da se brončani top izvuče iz mora na najbrži i najsigurniji mogući način.

Ustanovljeno je da je top dospio na morsko dno u vrijeme francusko-ruskog sukoba oko Dubrovnika 1806. godine te da je na dnu pronađen kao samostalan nalaz što sugerira da je bačen s broda ili je ispao u more prilikom prekrcavanja. Top je izvađen iz mora u organizaciji Odjela za podvodnu arheologiju HRZ-a pod vodstvom Igora Miholjeka i Ronilačkog kluba ZG-SUB u 2013. godini. Vađenje topa, kao i naknadnu restauraciju, financirala je udruga "Društvo prijatelja dubrovačke starine". Nakon dvogodišnjih temeljitih konzervatorskih i restauratorskih zahvata u restauratorskoj radionici za metal Dubrovačkih muzeja pod vodstvom restauratorice majstorice Renate Andjus, te izrade topovske lafete, Uprava za zaštitu kulturne baštine Konzervatorskog odjela Dubrovnik donijela je rješenje da se top kao remek djelo ljevarstva 18. stoljeća prenese u Pomorski muzej i izloži u okviru stalnog postava.

Prema natpisima na topu može se zaključiti da je izliven 1758. godine u radionici poznate ljevarske obitelji Cebrano iz Torina i to od strane majstora Giovannina Battiste Cebrana II. Dužina topa je 320 centimetara, masa je 1780 kilograma, a kalibar je 12 centimetara. Od bogatstva izlivenih ukrasa na topu značajan

PHSE ZORAN DELIBAŠIĆ FOTOGRAFIJE DOKUMENTACIJA SCUBALIFE

■ Brončani top izuzetne arheološke vrijednosti pronašli su Zoran Delibašić i Željko Mihaljević

je natpis u reljefnoj traci "HIPASONE" koji predstavlja ime ovog topa. Naime, ovakvim vrijednim topovima koji su u svoje vrijeme, a i kasnije, smatrani remek djelima ljevarstva, davana su imena.

Uz nekoliko manjih grbova, najveći i najdomljiviji ukras nalazi se iznad rupe za fitilj. Riječ je o grbu kralja Piemonta i Sardinije, Karla Emanuela III Savojskog (1730. - 1773.g.). Ovi podaci govore da je top bio naručen od Kraljevstva Piemonta i Sardinije te da je bio državno vlasništvo.